

I.	Úvod	13
II.	Patogeneze infekčních nemocí	14
	<i>doc. MUDr. Zdeněk Černý, CSc.</i>	
III.	Obecná charakteristika infekčních onemocnění	16
IV.	Příznaky a průběh infekčního onemocnění	16
	1) Formy průběhu infekčního onemocnění	17
	2) Celkové nespecifické příznaky infekčního onemocnění	17
	2.1) Horečka	17
	2.2) Metabolické změny při infekčním onemocnění	19
	2.3) Poruchy funkce orgánů nebo systémů při infekčním onemocnění	19
	2.4) Sepse	22
	2.5) Bakteriální (septický) šok	23
	3) Rekonvalescence po infekčním onemocnění	23
V.	Diagnostika infekčního onemocnění	24
	1) Anamnéza	24
	2) Fyzikální vyšetření	25
	3) Laboratorní vyšetření	25
	3.1) Biochemické vyšetření	25
	3.2) Hematologické vyšetření	26
	3.3) Mikrobiologické vyšetření	27
	3.3.1) vyšetření bakteriologické	27
	3.3.2) vyšetření virologické	27
	3.3.3) vyšetření parazitologické	27
	3.3.4) vyšetření na plísně	27
	3.3.5) vyšetření sérologické	27
	3.3.6) kožní testy	28
	3.4) Imunologické vyšetření	28
	3.5) Likvorologické vyšetření	28
	3.6) Rentgenologické vyšetření	29
	3.7) Speciální vyšetřovací metody	29
VI.	Léčení infekčních nemocí	29
	1) léčba symptomatická	30
	2) léčba všeobecná a podpůrná	30
	3) Léčba kauzální	33

3.1) Léčba antibakteriální	34
3.1.1) Beta-laktamová antibiotika.....	35
a) Penicilin.....	35
b) Širokospektré peniciliny.....	36
c) Peniciliny odolné proti penicilináze stafylokoků.....	37
d) Cefalosporinová antibiotika.....	38
e) Monobaktamy.....	41
f) Karbapenemy.....	41
3.1.2) Tetracykliny.....	42
3.1.3) Makrolidová antibiotika.....	44
3.1.4) Amfenikoly.....	45
3.1.5) Linkosaminy.....	46
3.1.6) Aminoglykosidy.....	47
3.1.7) Glykopeptidy.....	49
3.1.8) Polypeptidová (polymyxinová) antibiotika.....	50
3.1.9) Ansamyciny, rifamyciny.....	50
3.1.10) Streptograminy.....	51
3.1.11) Ketolidy.....	52
3.1.12) Oxazolidinony.....	52
3.1.13) Chinolony.....	52
3.1.14) Pyrimidiny.....	56
3.1.15) Sulfonamidy.....	56
3.1.16) Nitroimidazoly.....	58
3.1.17) Nitrofurany.....	59
3.2) Léčba antivirová	59
3.2.1) Amantadin, rimantadin.....	59
3.2.2) Idoxuridin.....	60
3.2.3) Trifluridin.....	60
3.2.4) Acyklovir.....	60
3.2.5) Valacyklovir.....	61
3.2.6) Famcyklovir, pencyklovir.....	61
3.2.7) Brivudin.....	61
3.2.8) Gancyklovir.....	61
3.2.9) Valgancyklovir.....	62
3.2.10) Foscarnet.....	62
3.2.11) Methisoprinol.....	62
3.2.12) Ribavirin.....	63
3.2.13) Adefovir dipivoxyyl.....	63
3.2.14) Oseltamivir.....	63
3.2.15) Zanamivir.....	63

3.2.16) Pleconaril.....	63
3.2.17) Nukleosidové inhibitory reverzní transkriptázy	63
3.2.18) Nenukleosidové inhibitory reverzní transkriptázy	65
3.2.19) Inhibitory proteáz	66
3.2.20) Inhibitor fúze	67
3.3) Léčba antimykotická	67
3.3.1) Polyenová antimykotika	68
3.3.2) Imidazolová a triazolová antimykotika	69
3.3.3) Ostatní systémově použitelná antimykotika	70
3.4) Léčba antiparazitární	71
3.4.1) Antiprotozoika	72
3.4.2) Antibiotika s antiprotozoárním účinkem	74
3.4.3) Antibakteriální a antimykotická chemoterapeutika s antiprotozoárními účinky.....	74
3.4.4) Anthelmintika.....	74
a) Chinolinové deriváty.....	74
b) Fenolové deriváty	74
c) Deriváty imidazolu, triazolu, pyrimidinu.....	75
3.4.5) Antiektoparazitika	76

VII. Imunoterapie v léčení infekčních nemocí

1) Pasivní imunizace jako součást léčby infekčních onemocnění	77
1.1) Specifické hyperimunní imunoglobuliny	77
1.1.1) Heterologní (zvířecí) hyperimunní imunoglobuliny	77
1.1.2) Homologní (humánní) hyperimunní imunoglobuliny.....	78
2) Aktivní imunizace jako léčebný prostředek.....	80
3) Imunomodulace a imunostimulace jako součást léčby infekčních onemocnění.....	81
a) Normální lidský imunoglobulin.....	81
b) Imunostimulancia	81

VIII. Vakcinace proti infekčním chorobám

1) Kontraindikace aktivní imunizace.....	83
2) Pravidelné očkování.....	83
3) Zvláštní očkování.....	84
4) Mimořádné očkování.....	84
5) Očkování na vlastní žádost.....	85
6) Očkování pro pobyt v zahraničí	85

7) Očkování osob, které se poranily o pohozené jehly nebo při ošetřování infekčně nemocných	85
8) Speciální preexpoziciční očkování	85
IX. Chemoprophylaxe infekčních onemocnění	86
X. Bakteriální onemocnění	87
1) Streptokokové infekce	87
1.1) Onemocnění hemolytickými streptokoky skupiny A, C a G	88
1.1.1) Streptokokóza	88
1.1.2) Akutní tonzilitida	88
1.1.3) Scarletina	89
1.1.4) Impetigo contagiosa streptogenes	90
1.1.5) Anguli infectiosi, bulla repens a ekthyma	91
1.1.6) Erysipel	91
1.2) Infekce pyogenními hemolytickými streptokoky skupiny B	92
1.3) Infekce streptokoky ze skupiny D (enterokoky)	94
1.4) Infekce streptokoky ze skupiny H	94
2) Stafylokokové infekce	94
2.1) Onemocnění způsobená <i>Staphylococcus aureus</i>	95
2.2) Onemocnění způsobená <i>Staphylococcus epidermidis</i>	97
2.3) Onemocnění způsobená <i>Staphylococcus saprophyticus</i>	97
3) Pneumokokové infekce	97
4) Hemofilové infekce	100
4.1) Onemocnění způsobená <i>H. influenzae</i> sérotyp b	100
4.2) Onemocnění způsobená neopouzdřenými sérotypy hemofilů a ostatními opouzdřenými mimo sérotyp b	101
5) Meningokokové infekce	101
6) Salmonelové infekce	104
6.1) Břišní tyf	104
6.2) Paratyfus A, B a C	106
6.3) Salmonelózy způsobené netyfovými sérotypy salmonel ...	107
7) Dysenterie, bacilární úplavice	108
8) Kampylobakteriové infekce	110
9) Yersiniózy	111
9.1) Infekce způsobené <i>Yersinia enterocolitica</i>	111
9.2) Infekce způsobené <i>Yersinia pseudotuberculosis</i>	111
9.3) Mor	112

10) Pasteurelové infekce	114
11) Infekce způsobené <i>Escherichia coli</i>	115
12) Cholera	117
13) Enterotoxikózy	118
13.1) Stafylokoková enterotoxikóza	119
13.2) Enterotoxikózy způsobené toxiny <i>Bacillus cereus</i>	119
13.3) Enterotoxikóza způsobená toxinem <i>Clostridium</i> <i>perfringens</i>	119
13.4) Enterotoxikóza vyvolaná toxinem <i>Clostridium</i> <i>difficile</i>	120
13.5) Botulismus	120
14) Anaerobní infekce	121
14.1) Klostridiové infekce	122
14.2) Tetanus	123
14.3) Onemocnění způsobené mikroblem <i>Capnocytophaga canimorsus</i>	125
15) Brucelóza	125
15.1) Bangova nemoc	126
15.2) Maltská horečka	127
16) Listerióza	127
17) Tularémie	129
18) Leptospiróza	132
18.1) Leptospirosis icterohaemorrhagiae (Morbus Weil)	132
18.2) Leptospirosis grippotyphosa	133
18.3) Onemocnění způsobená ssp. <i>Leptospira interrogans</i> : <i>L. canicola</i> , <i>L. pomona</i> , <i>L. bratislava</i> , <i>L. sejro</i>	134
19) Felinóza, Cat Scratch Disease	134
20) Legionelózy	136
20.1) Legionářská nemoc	136
20.2) Pontiacká horečka	137
20.3) Pittsburgská nemoc	138
21) Lymeská borrelióza	138
22) Antrax	142
23) Erysipeloid, červenka	144
24) Aktinomykóza	145
25) Nokardióza	146
26) Chlamydiové infekce	147
26.1) Psitakóza	147
26.2) Ornitóza	147

26.3) Onemocnění způsobená <i>Chlamydia trachomatis</i>	148
26.4) Onemocnění způsobená <i>Chlamydia pneumoniae</i>	148
27) Mykoplasmatické infekce	149
27.1) Onemocnění způsobená <i>Mycoplasma pneumoniae</i>	149
27.2) Onemocnění způsobená jinými druhy mykoplasmat.....	150
27.3) Onemocnění způsobená <i>Ureaplasma urealyticum</i>	150
28) Ehrlichioza.....	150
29) Rickettsiázy	152
29.1) Typhus exanthematicus, skvrnitý tyf.....	152
29.2) Q-horečka.....	153
30) Pertuse, černý kašel.....	154
31) Difterie, záškrt	156
32) Melioidóza.....	158
33) Maleus, vozňřívka	158
34) Infekce způsobená mykobakteriemi.....	159
34.1) Onemocnění způsobená <i>Mycobacterium bovis</i>	160
34.2) Onemocnění způsobená netuberkulózními mykobakteriemi	160
34.3) Lepra, malomocenství	161
35) Infekce způsobená <i>Neisseria gonorrhoeae</i>	163
XI. <u>Virová onemocnění</u>	164
1) Adenovirové infekce	164
2) Influenza, chřívka.....	165
3) Parainfluenza.....	167
4) Nákazy způsobené RS-viry	168
5) Epidemická parotitida, příušnice.....	169
6) Morbilli, spalničky.....	170
7) Rubeola, zarděnky.....	171
8) Erythema infectiosum, pátá nemoc.....	172
9) Onemocnění způsobená herpetickými viry	173
9.1) Onemocnění způsobená virem Herpes simplex typ 1 a 2	173
9.1.1) Primární infekce virem HSV-1	174
9.1.2) Primární infekce virem HSV-2	174
9.1.3) Recidivující onemocnění způsobená HSV-1	175
9.1.4) Recidivující onemocnění způsobená HSV-2	175
9.1.5) Herpetická meningoencefalitida	176
9.1.6) Kožní herpetická onemocnění	177
9.1.7) Generalizovaná infekce HSV	177

9.2) Onemocnění způsobená virem	
varicella-herpes zoster	178
9.2.1) Varicella, plané neštovice.....	178
9.2.2) Herpes zoster, pásový opar.....	179
9.3) Mononucleosis infectiosa, infekční mononukleóza	181
9.4) Cytomegaloviróza	184
9.5) Exanthema subitum, šestá nemoc	185
9.6) Onemocnění způsobená humánním herpesvirem 7	186
9.7) Onemocnění způsobená humánním herpesvirem 8	186
10) Onemocnění způsobená humánními papiloma-polyoma viry	186
11) Onemocnění způsobená rhinoviry	187
12) Onemocnění způsobená enteroviry	188
12.1) Poliomyelitis anterior, dětská obrna	188
12.2) Onemocnění způsobená Coxackie viry	189
12.2.1) Pleurodynie.....	190
12.2.2) Sérózní meningitida.....	190
12.2.3) Herpangina.....	190
12.2.4) Myokarditida, perikarditida.....	190
12.2.5) Granulární faryngitida.....	190
12.2.6) Syndrom ruka–noha–ústa.....	190
12.2.7) Exantémy makulopapulózního nebo vezikulózního typu.....	191
12.2.8) Konjunktivitida a gastroenteritida.....	191
12.3) Onemocnění způsobená ECHO viry	191
12.3.1) Sérózní meningitida, meningoencefalitida.....	191
12.3.2) Akutní faryngitida a konjunktivitida.....	192
12.3.3) Febrilní exantémové onemocnění.....	192
12.3.4) Gastroenteritida.....	192
12.3.5) Hepatitida, pneumonie, glomerulonefritida.....	192
12.4) Onemocnění způsobená „novými enteroviry“	192
13) Rotavirové infekce	193
14) Onemocnění způsobená Norwalk a Norwalk-like viry	193
15) Klíšťová meningoencefalitida	193
16) Lyssa, vzteklna	196
17) SARS, Severe Acute Respiratory Syndrome	198
18) Infekce způsobená HIV/AIDS	199
19) Virové hepatitidy	202
19.1) Virová Hepatitida A-HAV	203
19.2) Virová hepatitida B-HBV	204
19.3) Virová hepatitida C-HCV	206

19.4) Virová hepatitida D-HDV	207
19.5) Virová hepatitida E-HEV	208
19.6) Virová hepatitida G-HGV	209
20) Hantavirové infekce	209
21) Hemoragické horečky	210
21.1) Horečka ebola	210
21.2) Marburská horečka	211
21.3) Horečka dengue	211
21.4) Horečka lassa	212
21.5) Žlutá zimnice	212
22) Prionové choroby	213
22.1) Kuru	214
22.2) Creutzfeldt-Jakobova choroba-CJD	215
22.3) Nová varianta Creutzfeldt-Jakobovy choroby vCJD	216
XII. <u>Mykotická onemocnění – mykózy</u>	217
1) Povrchní kožní plísňové afekce	217
2) Podkožní mykotické infekce	218
3) Systémové mykózy	218
3.1) Kandidosis, moniliasis	219
3.2) Kryptokokóza	220
3.3) Histoplasmóza	220
3.4) Systémové mykózy mimo kandidózy, kryptokokózy a histoplasmózy	221
4) Pneumocystóza	222
XIII. <u>Parazitární onemocnění</u>	222
1) Nemoci způsobené prvoky, protozoonózy	222
1.1) Malárie	223
1.2) Amoebiasis, amébozy	226
1.2.1) Amébová dyzentérie	227
1.2.2) Onemocnění způsobená amfibiontními amébami	228
1.3) Lamblióza	229
1.4) Trichomonóza	230
1.5) Toxoplasmóza	230
1.5.1) Vrozená manifestní toxoplasmóza	231
1.5.2) Získaná manifestní toxoplasmóza	231
1.6) Balantidióza	232
1.7) Babezióza	233

1.8) Leishmanióza	233
1.8.1) Kožní leishmanióza starého světa	234
1.8.2) Viscerální leishmanióza, kala-azar	235
1.8.3) Mukokutánní leishmanióza nového světa	236
1.9) Trypanosomóza	236
1.9.1) Africká trypanosomóza, spavá nemoc	236
1.9.2) Americká trypanosomóza, Chagasova nemoc	237
2) Nemoci způsobené červy – helmintózy	238
2.1) Onemocnění způsobená motolicemi, trematodózy	238
2.1.1) Schistosomóza, bilharzióza	238
2.1.2) Ostatní trematodózy	240
2.2) Onemocnění vyvolaná tasemnicemi, cestodózy	240
2.2.1) Tenióza hovězí, taeniasis saginata	240
2.2.2) Tenióza prasečí, taeniasis solium	241
2.2.3) Difylobotrióza, dibotriocefalóza	241
2.2.4) Hymenolepióza, hymenolepiasis	242
2.2.5) Echinokokóza, hydatidóza	242
2.2.6) Alveokokóza, alveolární echinokokóza	243
2.2.7) Sparganóza, sparganosis	243
2.3) Onemocnění způsobená hlísticemi, nematodózy	244
2.3.1) Humánní střevní nematodózy	244
a) Enterobióza, oxyurióza	244
b) Askarióza	245
c) Ankylostomóza	245
d) Strongyloidóza	246
e) Trichurióza	247
2.3.2) Humánní tkáňové nematodózy	248
a) Filarióza, filariasis	248
b) Wuchererióza, lymfatická filarióza	248
c) Loaóza, loiasis	249
d) Onchocerkóza, říční slepota	250
e) Dirofilarióza, dirofilariasis	251
f) Drakunkulóza, dracontiasis	251
2.3.3) Zoonotické nematodózy	252
a) Trichinóza, trichinelóza	252
b) Larvální toxokaróza	253
3) Onemocnění způsobená členovci, ektoparazity	254
3.1) Pedikulóza, pediculosis capitis	254
3.2) Phtirióza, phtiriasis	255
3.3) Svrab, scabies	255

3.4) Simulioza, simuliasis	256
3.5) Myioza, myiasis	256
3.6) Trombikulioza, trombidioza, trombidiasis	256
XIV. Ošetřovatelská péče u pacientů s infekčním onemocněním.....	257
<i>Jaroslava Mrázková, Drahoslava Švábenská, Mgr. Alice Onderková</i>	
XV. Edukace a edukační proces.....	271
<i>Mgr. Alice Onderková</i>	
XVI. Seznam užitých zkratk	282